

Av. Cengiz Akıncı
av.cengizakinci@myynet.com

24 Kasım 2013 tarihli Radikal Gazetesi'nde, Cüneyt Özdemir tarafından kaleme alınan "Türkiye'den bir Muhteşem Gatsby hikayesi" başlıklı bir yazı yayımlandı. Söz konusu yazı, etkileyici başlığı ile olduğu kadar, isabetli değerlendirmeleri nedeniyle de ilgimi çekti. Yasemin Bay'ın, Erol Aksoy ile yaptığı, İstanbulArtNews'un Kasım 2013 tarihli 3. sayısında yayımlanan röportaj üzerine kurgulanan yazının girişinde, "Türkiye'de sanat dünyasının amiral gemisi 'İstanbulArtNews' un kasım sayısında müthiş bir söyleşi yayımlandı" tümcesi yer alıyordu. Ancak, yazıya temel olan söyleşinin yazarı Yasemin Bay'ın adı, her nedense yazıda belirtilmemişti. Yazının temelini oluşturan söyleşinin yazarının belirtilmemesi, fikri hukuk alanına giren 'intihal' kavramına değinmem gerektiğini düşündürdü.

Ayrıca, söz konusu yazıdaki, "Erol Aksoy, Türkiye'de sanat dünyasında ki dinamiklerin nasıl işlediğini öylesine açık yüreklilikle anlatmış ki bu açıklığı okuyarlarda bir 'itirafçı' tadı bırakmıyor değil! Kendi hikayesini anlatırken bir yanda Edirne sınırlarının dışına çıktığımızda beş para etmeyen Türk sanatından başlayıp Türkiye'de sanat piyasasında alıcısından pazarlamasına, sanatçınsından galericisine kadar işlerin nasıl döndüğüne dair bizlere önemli bir fikir veriyor. Mesela Türkiye'de pek çok ressamın dünya sanatını 30 - 40 yıl geriden takip etmesi, galericilerin aralarındaki çekişmeler, ressamların (mesela Burhan Doğançay) kendi eserlerini nasıl pazarladıkları, koleksiyonerlerin kendi aralarındaki tatlı rekabetine..." yönelik tümceler, 'intihal/ eser hırsızlığı/ plajiyat' konusuna değinmemin yetersiz olacağını, konuyu enine boyuna irdedemem gerektiğini de düşündürdü.

Türke'de intihal/ eser hırsızlığı anlamında kullanılan 'plajiyat' kelimesinin kökenine inildiğinde; Türk hukuku da dahil olmak üzere, tüm modern hukukların temelini oluşturan Roma hukukunun geçerli olduğu döneme gitmek ve gerek Türk, gerekse yabancı hukuk doktrininde yer alan bir anekdotu aktarmak gerekiyor. M.S. 42 - 104 yılları arasında yaşayan Romalı halk ozanı Martialis bir hicvinde şiirlerinin kendi ağzından çıkar çıkmaz azat edilen kölelere benzediklerini, bunları kendi şiirleriymiş gibi sunup, orada burada okuyan Fidentinus'un bir 'plagiarius'; yani azat edilen köleleri kaçıran 'korsan' olduğunu söylüyordu. Bugün Türk hukuku dahil, tüm hukuklarda eser hırsızlığı/ intihal için kullanılan 'plajiyat' (Fransızca: Plagiat; İngilizce: Plagiarize; Almanca: Plagiat) kelimesi, Latince 'plagiarius-korsan' kelimesinden türemiştir.

Plastik sanatlarda intihal olur mu?

Plastik sanatlar alanında da, diğer sanat dallarında olduğu gibi intihal/ plajiyat örnekleri bulunuyor. Dünya sanatına göz atıldığında, çeşitli yayınlara konu olan birçok intihal örneği görüldüğü gibi, ülkemiz sanatına bakıldığında da durum değişmiyor. Ancak ülkemizdeki intihal örneklerinin küçük bir bölümü yayınlara konu oluyor; büyük çoğunluğu ise söylenti halinde kulaktan kulağa aktarılıyor ve zamanla şehir efsanelerine dönüşüyor.

Dünya sanatından intihal örnekleri vermek gerektiğinde; sanat dünyasını etkileyen ve hatta plastik sanatlarda yepyeni bir çığır açan iki dahinin, Vincent Van Gogh ve Pablo Picasso'nun bazı yapıtları, ilk anda anımsanan/ tartışılan intihal örnekleri olarak karşımıza çıkıyor. Ekspresyonizm akımının en büyük ustalarından Vincent Van Gogh'un, bazı yapıtlarını Japon estamplarından 'esinlenerek' oluşturduğu kabul ediliyor ve hatta Amsterdam'daki Van Gogh Müzesi'nde iş bu yapıtlar, estamplarla birlikte sergileniyor. Buna karşın, Van Gogh'un halen, Moskova'da Puşkin Müzesi'nde sergilenen, "Tutuklular Çemberi" adlı yapıtı, esinlenmenin ötesinde, tipik bir intihal örneği. Mahkumları konu alan, 1890 tarihli bu yapıt; 1899 yılında Fransa'da ölen Gustave Doret adlı sanatçının bir gravüründen 'esinlenerek' değil, gravür bire bir 'kopyalanarak' oluşturulmuştur. Hâl böyle iken, bazı sanat tarihi kitaplarında, Van Gogh'un rahip olmak için çabaladığı dönemde, iş bu yapıtı mahkumların yaşamlarından esinlenerek oluşturduğu ileri sürülüyor.

Henüz öğrencilik yıllarında, gerek Barcelona Akademisi, gerekse Madrid San Fernando Kraliyet Akademisi'nde geçerli olan geleneksel sanat anlayışına karşı çıkan ve geleneksel sanata yeni katkılar getirmeyi amaçlayan Pablo Picasso, "Hayat boyu, işime yarayan her şeyi resmine aldım" demekten çekinmemiştir. Fransa'daki ilk sergisini, 1891 yılında Paris'te, Ambroise Vollard'ın küçük galerisinde açan sanatçı, etkilere açık olmasından ötürü, daha ilk sergisinde sansasyon yaratarak kimileri tarafından övülmüş, kimileri tarafından da 'kopist' denilerek yerilmiştir. Ancak Picasso tüm etkileri kendi anlayışıyla kaynaştırarak, yoğunmuş ve potasında eriterek, kendi kişiliğini ön plana çıkarttı. Picasso ile art arda yaptığı görüşmeleri "Us-

taralarla Konuşmalar" adlı kitabında toplayan Nurullah Berk, büyük ustaya "Etkisiz sanat olur mu?" sorusunu yönelttiğini, sanatçının bu soruyu "Hiçbir sanatçı buluşlarını yüzde yüz kendinden çıkaramaz. Olsa olsa kendinden önce yapılan bir şeyler katar. Kişilik de buradadır. Bu küçük katkı etkiyi, daha doğrusu önce yapılanı baştan aşağı değiştirir. Etkiye 'daha önce yapılanı kişisel planda yorumlanması' da diyebiliriz" diyerek yanıtladığını belirtiyor.

Emin Çetin Girgin, "İntihal/(ç)alın-tı/kopya ya da plagiarizm üzerine 2" başlıklı ve 22 Eylül 2009 tarihli eleştirisinde yaşamı süresince asırların, şaşırtan ve adeta şaşırtmayı sanat haline getiren sanatçının öldükten sonra da hep gündemde kaldığını ve 2006 yılında, Güney Afrika'da açılan ilk sergisiyle sansasyonel bir kavgaya neden olduğunu belirtiyor. E. Çetin Girgin, Deutsche Welle Gazetesi'nden Dagmar Witte isimli muhabirin 16 Nisan 2006 tarihli "Haber X" portalında "Picasso'ya hırsızlık suçlaması" başlığı ile yayınlanan yazısında, "Güney Afrika'da ilk büyük Picasso sergisi kavgaya neden oldu. Ünlü İspanyol sanatçı Picasso'nun eserleri, Güney Afrika'da Johannesburg'tan sonra Kapstadt'ta sergilenmeye başladı. Picasso'nun 85 eseri, 25 Afrika heykeliyle birlikte Kapstadt'ta sergilenirken,

Zeki Faik İzer'in, halen M.S.G.S.Ü. İstanbul Resim Heykel Müzesi koleksiyonunda bulunan "İnkılap Yolunda", (1933, 176.5 x 237 cm., T.Ü.Y.B.) adlı yapıtının, modern Türk resminin belli başlı intihal örneklerinden biri olarak sunulduğu saptanıyor. Türk plastik sanatlarında intihal konusu, günümüzde de birçok yayına konu olarak, aktüalitesini sürdürüyor. Bu yayınlr arasında, Genç Sanat Dergisi'nde belirli aralıklarla teşhir edilen intihal örnekleri dikkat çekiyor. Özellikle, kendilerinden önce yaratılanlara, kendi kişiliklerini katamayan bazı güncel sanatçıların, tipik birer plajiyat/intihal örneği oluşturan yapıtları, orijinal yapıtlarla birlikte yayımlanıyor. Söz konusu derginin Kasım 2010 tarihli 188. sayısında yayımlanan "Kolayı Varrrr! Kopyası Varr!" başlıklı yazıda; Yaşam Şaşmaz, Leyla Gediz, İsmail Acar, Burhan Doğançay, Hale Tenger, Bülent Şangar, Erkut Terliksiz, Aydan Mürtezoğlu gibi sanatçıların sergiledikleri plajiyat/intihal örnekleri, orijinal yapıtlarla birlikte/yan yana teşhir edildi. Yine, aynı derginin Aralık 2010 tarihli 189. sayısında, Şener Tansoy imzası ile yayınlanan "Hep aynı nakarat" başlıklı yazıda da; Halil Altındere ve Hakan Ada'nın yapıtları, benzerleri/orijinalleri ile birlikte, yan yana yayımlandı.

Özellikle, Kasım 2010 tarihli, "Kola-

dan yönlendirilmeye çalışılan sanat ortamının sanatsal gerçekleri tarafsızlıkla sunan ve "fincancı katırlarını ür-kütme"yi göze alan bu tür donanımlı kalemlere ihtiyacı bulunuyor.

Türk hukukunda ve tüm çağdaş hukuklarda 'intihal' suçtur. Çünkü fikir ve sanat eserleri sadece yaratıcısına ait değildir, tüm insanlığa aittir. Bu nedenden ötürü, tüm insanlığın ortak malı olan fikir ve sanat eserleri ile alakalı olarak, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 10 Aralık 1948 tarihinde kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Sözleşmesi'nin 27. maddesi ile, "Herkesin sahibi bulunduğu her türlü bilim, edebiyat ve sanat eserlerinin korunmasını isteme hakKı" olduğu kabul edilmiştir. Fikir ve sanat eserlerini 'insan hakları' kapsamında koruyan işbu uluslararası sözleşme, ulusal mevzuatımızı da etkiledi ve yürürlükteki Anayasa'mızın 27. maddesi ile "bilim ve sanat hürriyeti", 64. maddesi ile de "sanatın ve sanatçının korunması" anayasal güvence altına alındı. Ayrıca fikir ve sanat eserlerinin korunması amacıyla 1 Ocak 1952 tarihinde 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (F.S.E.K.) kabul edildi ve işbu kanunda 1983, 1995, 2001, 2004 ve 2008 yıllarında önemli değişiklikler yapıldı.

Özellikle 23 Ocak 2008 tarih ve 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5846 sayılı F.S.E.K.'nun beşinci bölümünde düzenlenen 'ceza davalarına' ilişkin maddeler tamamen değiştirildi. Yapılan işbu değişiklik sonucunda, intihal suçları 5846 sayılı F.S.E.K.'nun 71/1-II, 71/1-III ve 71/1-V. maddelerinde yeniden düzenlendi ve eser sahibinin manevi hakları ile birlikte, mali hakları da koruma altına alındı.

Gerçekleştirilen yeni düzenleme ile intihal suçları üç başlık altında toplandı:

A) F.S.E.K.'nun 71/1-II. maddesinde yer alan "Başkasına ait esere kendi eseri olarak ad koymak" eylemi, "başkasının eserini sahiplenmek suçu" olarak,

B) 71/1-III. maddesinde yer alan "Bir eserden kaynak göstermesizin iktibasta bulunmak" eylemi, "eserden aşırma suçu" olarak,

C) 71/1-V. maddesinde yer alan "Bir eserle ilgili olarak yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak göstermek" eylemi, "auf sahteciliği suçu" olarak, İntihal suçları kapsamında kovuşturulmakta ve suç failleri altı aydan iki yıla kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılmaktadır.

İntihal suçuna ilişkin soruşturma ve kovuşturmanın özellikleri

İntihal suçlarında, suç failleri her zaman gerçek kişilerdir. Tüzel kişilerin cezaı sorumluluğu ve faillik sıfatı söz konusu değildir. Eser sahibinin manevi haklarına tecavüz suçlarında 'suç mağdurunun' kimliği özellikli arz etmektedir. F.S.E.K.'nun 71. maddesinde intihal suçunun mağduru olarak, 'hak sahibi' gösterildiğinden; suç mağduru ve hak sahibinin belirlenmesi için F.S.E.K.'nun 19. maddesi gereğince, intihal suçlarında suç mağduru ve aynı zamanda hak sahibi olan kişi, eser sahibinden başkası olamaz. İntihal suçu, mağdurun bu sıfatı nedeni ile 'özgü suç' niteliğindedir.

Eser sahibi ölmüş ise, sağ kalan eşi ve çocukları başta olmak üzere kanuni mirasçılar ve eğer eser sahibi tarafından tayin edilmiş vasiyeti tenfiz memuru 'mağdur' sıfatı ile değil, suçtan 'zarar gören' sıfatıyla şikayet hakKını kullanabilirler. Tüzel kişilerin 'hak sahibi' olduğu durumlarda; tüzel kişilerin hak sahipliği sadece eserden doğan 'mali haklara' ilişkindir. Tüzel kişiler, ancak F.S.E.K.'nun 52. maddesinde öngörülen şekle uyularak süzenlenmiş bir sözleşme ile hak sahibi olabilirler ve mali hak sahibi olduklarını belgeleyen işbu sözleşmeyi iBraz ederek, 'zarar gören' sıfatı ile şikayet hakkını kullanabilirler.

İntihal suçlarının soruşturulması ve kovuşturulması şikayete tabidir. Şikayetin geçerli olabilmesi için, bizzat hak sahiplerinin veyahut suçtan zarar görenlerin haklarını kanıtlayan her nevi belgeyi, delili ibraz ederek Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurmaları gerekiyor. Ayrıca intihal suçlarında suç failleri hakkında cezaı yaptırımların yanında, hukuki yaptırım da uygulanabiliyor ve manevi hakları zarara uğrayan eser sahipleri, F.S.E.K.'nun 66/1. maddesi gereğince manevi tazminat davası açılabilir.

İntihal suçları nedeniyle açılan ceza ve hukuk davalarında yargılama yetkisi T.C. Adalet Bakanlığı tarafından kurulan ve 'ihtisas mahkemesi' sıfatı ile görevlendirilen Fikri ve Sinai Haklar Hukuk ve Ceza Mahkemeleri tarafından kullanılır.

Bir intihal suçu nedeniyle emsal dava

İntihal olgusunu tüm boyutlarıyla irdelerken dostum ve müvekkilim merhum Burhan Uygur'un yapıtlarına/manevi haklarına yönelik bir intihal suçunu aktarmadan ve mirasçılarının vekili sıfatı takip ettiğim yargılama sürecini özetlemeden geçemiyorum. Olayda, suç failleri olarak belirtilen ve sadece isim ve soyadlarının baş harfleri açıklanan ressamların her ikisi de ne yazık ki Akademili ve ressam Burhan Uygur'un Akademi'den dönem arkadaşlarıydı. Bu kişilerden sahte yapıtları üreten M.T. mahkumiyet kararı verilmeden iki gün önce vefat etti. Yapıtları pazarlayan R.G ise olay ve mahkumiyet nedeniyle çevresi tarafından dışlandı ve hüküm verildikten 3 - 4 yıl sonra vefat etti. Her iki suç failinin geride bıraktıkları aile bireylerini rencide etmemek için kimlikleri açıklanıyoruz ve sadece isim, soyadlarının baş harflerini belirtiyoruz.

Tarafımızdan Burhan Uygur mirasçıları Vesile Uygur ve Tuna Uygur adına, Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan 12 Mayıs 1997 tarih ve Hazırlık : 1997 / 15887 sayılı başvuru ile:

a) 29 Nisan 1992 tarihinde vefat eden ressam Burhan Uygur'un ölümlünden sonra türeyen bazı sahtekarların merhum sanatçının yapıtlarının sahtelerini ürettikleri, sanatçının imzası taklit edilerek sahte tabloların imzalandığı ve bu durum bilimesine karşın, suç faillerinin 25 Nisan 1997 tarihine kadar tespit edilemediği,

b) 25 Nisan 1997 tarihinde intihal suçuna ortak olduğu anlaşılan R.G.'nin, 5 adet sahte yapıtı pazarlanmak üzere Artium Sungur Sanat Evi'ne bıraktığı,

c) Galeriyönetmeni Rüştu Sungur tarafından, keyfiyetin sanatçının eşine ve tarafıma bildirildiği, galeriyönetmeninin aracılığı ile 2 Mayıs 1997 tarihinde sanık R.G. ile galeride buluşulduğu,

d) Galeride sanıkla gerçek kimliğimiz gizlenerek yapılan pazarlık sonucunda, 5 parça yapıta 1.200.000.000 TL ödenmesi hususunda mutabakata varıldığı ve bu aşamada sanatçının eşinin galeride farklı bir mahalde gizlendiği,

e) R.G.'den 'menşe şahadetnamesi' talep edilince; sanık R.G.'nin "Hasta arkadaşının kimliğinin açıklanmasını istemediğini" belirterek menşe şahadetnamesini vermekten imtina ettiği ve bu aşamada olaya müdahale eden galeriyönetmeni tarafından Vesile Uygur'un galeriye geldiği ve bu belgenin kendisinden alınabileceği açıklanarak sanatçının eşinin görüşme mahalline alındığı,

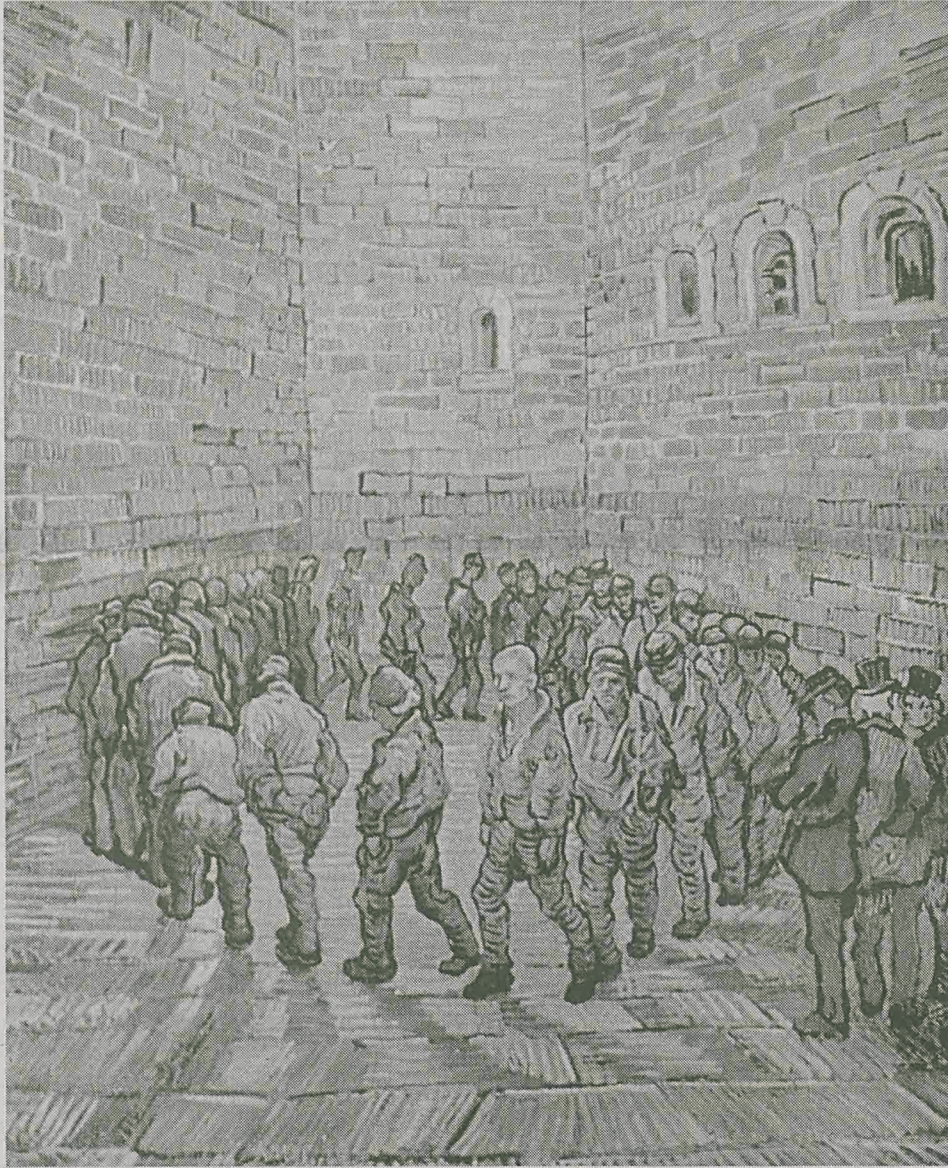
f) Vesile Uygur tarafından, 5 yapıtın da sahte olduğu, eşinin böyle saçmasapan yapıtlar üretmediği, bu durumun ressam/yakın arkadaşı sıfatı ile kendisi tarafından da anlaşılması gerektiği belirtilerek, R.G. intihali ve sahte yapıtları üreteni açıklaması talep edilmiştir.

g) Birçok tanık önünde panikleyen ve hiç beklemediği bir durumla karşı karşıya kalan sanık R.G. tarafından, sahte tabloların sanık M.T. tarafından üretildiği açıklanarak, kendisine sahte yapıtları pazarlaması için baskı yapıldığı önce şifahen ve daha sonra bizzat el yazısı ile kaleme aldığı 2 Mayıs 1997 tarihli itirafname ile ikrar edilmiştir.

h) Tarafımızdan Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan 12 Mayıs 1997 tarihli başvuru sonucunda; 3 Temmuz 1997 tarih ve Esas : 997 / 7378 - İddianame No : 1997 / 6017 sayılı iddianame ile, Şişli 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde Esas: 1997 / 736 sayılı kamu davası açılmıştır. Mahkeme tarafından bilirkişi olarak atanan Prof. Devrim Erbil, Prof. Aydın Ayan ve Yrd. Doç. Tanju Demirci tarafından düzenlenen 21 Haziran 1999 tarihli bilirkişi raporu ile; işlenen suç ve pazarlanmak istenen 5 tablonun sahte olduğu saptanmıştır. İşbu rapor ve tüm suç delillerini değerlendiren Şişli 2. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından verilen 9 Kasım 1999 tarih ve Esas : 1997 / 736 - Karar : 1999 / 1647 sayılı karar ile her iki sanığın ayrı ayrı üçer ay hapis ve 300.000.000 TL. ağır para cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiş ve hüküm kesinleşmiştir.

Yukarıda arz ettiğimiz emsal yargılama süreci, bu suç nedeniyle mağdur olan sanatçıların ve suçtan zarar görenlerin ne yapması gerektiğini açıkça gözler önüne seriyor. Sanatçılar, önce kendi kendilerine, daha sonra izleyicilerine saygılı olmalı ve onları aldatmaya tevessül etmemeli ve yapıtlarını 'özgün' bir sanattan yana tavır alarak sürdürmeli.

Toplumu bilencilendirmek ile yükümlü bulunan basın mensupları ve özellikle eleştirmenler tarafından, 'esinlenme' ile 'kopyalama' arasındaki sanatsal sınır asla unutmamalı ve sanat ortamını/piyasasını yönlendirmeye tevessül eden kliklere hizmet edilmelidir.

Vincent Van Gogh, "Tutuklular Çemberi"

Güney Afrika Kültür Bakanlığı'nın çıkışı herkesi şaşırttı. Bakanlık sözcüsü Sandile Mamela, Picasso'nun bir düşünce hırsızı olduğunu söyledi. Afrika'da sanat dünyasının beyazların elinde olduğunu ve artık değerlerin değişmesinin zamanının geldiğini savunan Mamela, "Birçok büyük sanatçı ya da yazarın bugünkü konumlarına hırsızlıkla gelmiş olması üzücü. Yapıtlarını uyarılama, ödünç alma ya da etkilene olarak da tanımlasalar, sonuçta bu bir hırsızlık. Picasso'nun, bu yaratıcılığı bize borçlu olduğunu itiraf edecek kadar kendine güvenli ve alçak gönüllü olması gerekirdi" dediğini belirtiyor. Ayrıca, söz konusu yazıda, Güney Afrika hükümetinin de sergi nedeniyle öfkeli olduğu vurgulanarak, Picasso sergisinin Afrika sanatının Kübizmi nasıl etkilediğini açıkça göstermesini karşın, bu durumun ne medyada ne de Güney Afrika sanat çevrelerinde diKKate alınmamasının hükümetin tepkisine neden olduğu vurgulanıyor.

Picasso, Nurullah Berk ile söyleşilerinde " Bir sanat yapıtı çarpar size, benimsersiniz. Yeni baştan yaparsınız kendi katkılarınızla. Ben aramıyorum, buluyorum. Entelektüel araştırmalar yapmıyorum. Onun için boyuna değişiyorum. Bu değişimleri de bile bile yapmıyorum. Kendiliğimden değişiyorum çıplak tuvalin önünde. Dedim ya, aramıyorum, buluyorum" diyor. Picasso, söz konusu tümceleleriyle, plastik sanatlarda 'intihal/ eser hırsızlığı' kavramı ile 'esinlenme' kavramı arasındaki artistik sınırı çiziyor. Dünya sanat tarihine göz attığımızda, adlarını yukarıda belirttiğimiz iki büyük dahiden başka, daha birçok sanatçının, 'başka' bir sanatçının izi/izleri üzerinden giderek eserlerini oluşturduklarını ve yaratıcılıklarını sergilediklerini saptıyoruz.

Ülkemizdeki intihal örnekleri

Ülkemiz sanatındaki intihal örnekleri araştırıldığında; çeşitli yayınlarda,

yı Varr! Kopyası Varr!" başlıklı yazıda sanat ortamı/piyasasının içine düştüğü/düşürüldüğü durum betimleniyor ve "... Hale Tenger'in 2007 yılında Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde açtığı 'La Havle' sergisi için gerçekleştirdiği yerleştirmesinin İlya Emilia Kabakov'un 2003 tarihli Venedik Bienali'nde sergilenen işinin bir kopyası olması da tarihi bir olaydır. Dahası o sırada bu olaya yönelik eleştirilerde küratör Rene Block ile sanat eleştirmeni Ahu Antmen'in herkesi kâhkahalara boğan savunmaları içinde bulunduğumuz kandırmaca mantığının sanatçıdan küratöre ve sanat eleştirmenine dek zincirleme bir biçimde sürdürüldüğünü gayet iyi özetliyordu..." tümceleri ile sanatçı, küratör ve sanat eleştirmeninden oluşan üçlünün müştereken sergiledikleri etik dışı tutum belgeleniyor. Ülkemizde benzeri eylemler ve etik sorunlarla malul/yarahı olan sanat ortamının, bu tür uyarıcı ve isabetli değerlendirmelere şiddetle ihtiyacı bulunuyor.

Türk plastik sanatlarındaki intihal olgusuna ve bu olguyla bağlantılı olarak yaratılan haksız rekabet ortamına bu açıdan bakıldığında Dr. Necmi Sönmez'in 4 Nisan 2012 tarihli LebriZ Sanal Dergi'de yayınlanan "Başyapıt nedir? Türk Sanatının Başyapıtları Var mıdır?" başlıklı yazısının sanat ortamı/piyasasını oluşturan tüm bireyler tarafından ciddiye değerlendirilmesi gerekiyor. Sıra dışı eleştirileri ile farklı bir entelektüel görünüm sergileyen yazarın, haiz olduğu akademisyen/eleştirmen kimlikleri ile sanat tarihinde "başyapıt olgusunun kirlenilmesine" isyan etmesi ve bilimsel/maddi verileri açıklayarak, cesaretle "kral çıplak" demesi sanat ortamı tarafından dikkatle ve ibretle değerlendirilmeli. Özellikle bilimsel verilere dayalı bilinçli eleştiri ile hakaret arasındaki farkı algılamak yeteneğinden yoksun bireyler tarafın-